

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, v torko, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ogrske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četr leta 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četr leta 3 gold. 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od ceteristopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. štev. 220. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr. v koroški ulici hišn. št. 229

Neposredne volitve za državni zbor — in Slovenci.

Gotovo je težka naloga, izračuniti, da je dvakrat dve — pet. To nalogu rešiti pa imajo naši nemški ustavoverci ako Avstrijo hote s parlamentarnim vladanjem in z nemško-ustavoverno večino v parlamentu. Kako bi eksempl „dvakrat dve je pet“ postavil, o tem se je trudil Šmerling, in res je po tem delal in izdelal volilni red, kakor ga v Cislajtaniji še zdaj imamo. Vendar ustavovercem je tesno v Šmerlingovem poslopji, s pravico so noč in dan v strahu, da se ne bi vsak hip nad njihovimi glavami zrušilo in pod Hohenwartom so že videli to nezgodo prav pred soboj. Zato bi radi nov račun delali, zato vpijejo že dolgo in dolgo naj se volilni red tako prenaredi, da ne bodo več deželni zbori, temuč naravnost volilci v državni zbor volili. S tem hočejo svoje zdaj vsak hip v nevarnosti stoječe nemško gospodarstvo, svoje gospodarstvo male manjine nad veliko večino, utrditi. Ker je pa težko s številkami dokazati, da mora in more z nedirektno ali direktno volitvijo 5 milijonov ustavovernih Nemcev več poslancev v državni zbor poslati nego 15 milijonov njih protivnikov — bili smo dolgo radovedni, kako vendar bodo ustavaki ta svoj državopravni hokus-pokus producirali, posebno pa ko so 28. decembra 1871 to javno v cesarjevem prestolnem gorovu obljubili.

Kakor smo že v zadnjih dveh številkah našega lista kratko omenili, prinesel je vodja ustavoverne stranke, učeni gospod ekcelenca Herbst, izdelan račun na beli dan. Po tem načrtu se ima — kakor povedano — pomnožiti število udov državnega zbora od 203 na 400 in sicer pošje: Češko 105, Galicija 92, Moravsko 41, Štajersko 24, Spodnje Avstrijsko 38, Gornje Avstrijsko 17, Tirolsko 17, Šlezija 11, Kranjsko 10, Bukovina 10, Dalmacija 9, Koroško 8, Salzburg 4, Goriško 4,

Istra 4, Trst 3, Vorarlberg 3. Ker se ustavoverci veliko-posestva na Češkem in Moravskem (katero je omahljivo) boje, nij hotel Herbst pomnožiti števila poslancev v velikem posestvu, pač pa je pomnožil število poslancev iz mest (tako da jih bode vklj. 144!), ker računi, da je v mestih nemško ustavoverje doma. Isto tako je pridržal poslance trgovinskih komor samo tam, kjer ustavoverno volijo. Gotovo, račun je zvit, povsod se pozna vatel nemške hegemonije za vsako eno. — Ker je Herbst zapovednik v leseni kolibi pred škotskimi vrati, nij dvomiti, da bode njegov predlog prišel v razgovor ustavovernega društva in da tudi pred zbornico pride. Ker dalje o tem predlogu govoré novine vseh barv, zato hočemo tudi mi s slovenskega stališča o njem izpregovoriti.

Že tu naprej izrečemo, da smo proti takim direktnim volitvam, tudi ko bi federalisti ne bili, moramo biti ker vidimo, da se z namenom snujo, Slovane potlačiti, ker hote namesto prave, lažnjivo parlamentarno večino doseči, ker hote kmetsko ljudstvo pravice oropati in meščanom, ki se večji del od poljedelskega prebivalstva žive, skoro vse gospodarstvo izročiti in tako vrniti se v one čase baš od nemških liberalcev najbolj kletega srednjega veka, ko je „burgar“ in plemenitaš kmeta za roba in sužnja imel.

Ali pogledimo, kako bi stali mi Slovenci, ako bi se direktne volitve po Herbstovem načrtu zares uveli. Je-li mi kaj izgubimo? Nič. Še dobimo! Zdaj je ves poldružo-milijonni slovenski narod zastopan s šestimi poslanci (resp. 5). Ker se število poslancev ima podvojiti, prišlo bi torej brez neposrednih volitev — na 12 poslancev. Pogledimo, da li jih ne dobimo po kakvem uvedenju neposrednih ali direktnih volitvah — več. Poldrug milijon Slovencev bi, to se ve da, moral med 400 cisaljanskimi poslanci po primeri s številom prebivalstva, imeti vsaj 30 poslancev — — ako

bi v Avstriji bila pravica, in ne nemško-liberalno nasilje in zatiranje. A ker je to poslednje že staro in deloma uzakonjeno, vzemimo pri preiskavanji — Herbstov ustavoverni načrt za podlogo.

Ker se po tem načrtu voli „kolikor mogoče“ po narodnih mejah, torej ne bodo volili Nemci v Mitterzuschlagu za Savince, temuč slovenski okraji za-se. Ako sta imela zdaj za štajersko-slovenske kmetske občine voliti se dva poslance, pride na te slovenske okraje izmed 24 štajerskih gotovo 5. Ti so naši in tudi če bi najslabše šlo in propademo v enem okraji — 4 državne poslance imamo potem Slovenci na Štajerskem, katere nam krivičen deželni zbor v Gradcu ne bode mogel zatreći. — Idimo dalje. Na Kranjskem je razen enega iz velikoposestva, vseh 9 drugih naših in če slabo izpade ter Ljubljana z enim nemškutarjem za v prvič še premaga, imamo gotovih 8. Na Goriškem smemo potem računati na polovico t. j. na 2. Teh 14 državnih poslancev nam je gotovih. A ne bode ostalo samo pri teh. Na spodnje Koroško nikakor nijsmo resignirali. Tam je narod še slovenski, treba mu samo živih agitatorjev in teh nam daje novi narastaj od leta do leta več. Med tem, ko iz koroškega zpora nemamo upati da bi kmalu Nemci prisiljeni bili vsaj enega Slovence v državni zbor poslati, dobil se bode po direktnih volitvah kmalu 1, kasneje 2 in morda še več. — Isto tako je z Istro, od koder do zdaj nij bilo nobenega Slovana v državnem zboru. Tam se je za narodno stvar še le agitirati začelo in že isterski zbor nij bil brez slovenskega zastopnika. Tudi v Istri je neposredno voljen v kmetskih občinah kmalu vsaj 1 državnih poslancev naš. — Ker Trst voli tri, menda bode če se „bode po narodnih mejah volilo, eden na okolico prišel. To zadnje se ve da nij gotovo.“

Če torej to vse preštejemo, doidemo do rezultata, da nam Slovencem samim direktne volitve glede zastopstva našega naroda škode ne

Listek.

Slovan na morji ali kdo je zmagal pri Visu?

V trenotku največje stiske, v kateri se je leta 1866 od dveh sovražnikov na raznih stranih napadena Avstria nahajala, je nad divjepenečim valovjem jadranskega morja pri Visu zadel — veseli vrisk avstrijskega pomorstva nad preširnimi, po avstrijskem morskom obrežji hlepečimi Lahi: in ta veseli vrisk zmage je pobito in breztolažno Avstriju zoper zaupanjem na samo sebe navdihnil in jo z novim upom na boljšo prihodnost prešinil ter jo na važnost njenega, popred od nje jako malo čisljane pomorstva upozoril. Malo zaupanja je Avstria na svojo pomorsko moč imela ter se gotovo nij nadejala tako srečnega vspeha v tej namorski bitvi, v kateri je sovražnik kolikor z velikostjo toliko tudi številom brodovja in mornarstva naše pomorstvo preteževal. Tem večji učinek je tedaj imela vesela vest o slavni zmagi avstrijskega mornarstva in je občeno pozornost na ta junaški čin obrnila. Ves svet se je začel za avstrijsko pomorstvo zanimati in spoštovanjem na naše bojne ladovje ozirati se. Po celem svetu se je razglaševala slavna zmaga pri Visu in tuji na-

rodi so govorili začudenjem o tem velikanskem činu ter enoglasno hvalili hrabrost avstrijskega monarstva.

Takrat nij nikdo vprašal, katera narodnost da je tukaj zmagala, tudi se nij zmagoča narodnost s to zmago sponašala; a nemški časopisi so ponosno v svet zatrobili: „To je prva zmaga, katero je nemško orožje na morji pri bori!“ Kdor avstrijskega pomorstva ne pozna in ne ve, katera narodnost v njem pretežuje, vzel bi to laž lehko za resnico in zares misil, da so Nemci pri Visu zmagali, posebno, ako meni, da je Avstria celo nemška država in da samo Nemci v njej stanujejo, ker je stranka nemške narodnosti na vladnem krmilu; in zares je svet tudi to laž verjet ter od te dobe menil, da so Nemci pri Visu nad Lahi zmagali.

To neistino, katero je nemška sebičnost in častilakomnost po svetu razširila, dokazati in opovreči, je dolžnost Slovanstva in — namen teh vrstic. —

Kdor avstrijsko pomorstvo pozná, ve, da je skoro čisto — slovensko; kdor pa tega ne veruje, naj pride na kak brod našega bojnega ladovja in slišal bode — izključljivo slovenski govoriti ter se bode gotovo čudil, da celo nemški častniki z mornarji po slovenski govore in jim v slovenskem jeziku zau-

kazujejo ter so sploh dolžni, se slovenskega jezika učiti. Za nabiro k mornarjem so pa odločeni sploh primorski kraji, posebno Dalmacijo in Istrijo, kjer pač gotovo malo Nemcev živi, temuč so sami Slovani. In tako je bilo tudi leta 1866 naše mornarstvo vseskozi slovensko; sicer je bilo takrat še mnogo Benečanov pri avstrijskem bojnem pomorstvu, ali Nemcev in sicer pravih izvirnih Nemcev je bilo silno skromno število med nami — zraven mi bodi dovoljeno pristaviti, da je tudi mene osoda v to slavno namorsko bitvo zdrivila in da sem bil priča slavne zmage — slovenskega mornarstva. — Tudi med pomorskimi častniki se jako majhen broj pravih Nemcev nahaja; nasproti pa je mnogo — slovenskih sreč pod oficirsko sukno pri avstrijskem pomorstvu. Naj si pač Nemci te zmaga ne pripisujejo zategadelj, ker je slovensko mornarstvo nemški zauzal slušalo in se po nemškem povelji bojevalo: krvavo priborjena slava dične zmage in od sveta avstrijskemu mornarstvu priznana hrabrost ostane kljubu nemško-napuhnemu samohvalnosti vendar večna last slovenskega junaštva, katero je pri Visu svojo spremnost na morji izkazalo.

Sicer ako hočemo po pravici soditi in resnico priznati, se slavna zmaga pri Visu ne more samo kot zasluga junaške hrabrosti računati niti kot

donesò, to se ve, ako primerjamo naše dosedanje stanje. —

Ako vendar smo in moramo biti načelno protivniki direktno voljenega državnega zpora, smo im moramo biti zarad tega, ker smo federalisti in Avstrije, ker vemo, da do stalne in bolje bodočnosti pridemo samo z edinstvom in zvezzo z drugimi Slovani in federalisti v Avstriji; ker vemo, da sami ne odločimo o svoji osodi; ker znamo, da smo Slovenci samo en ud velike verige, katera je močna ako se ne trga; ker vemo da se moramo držati onih, ki nam dobro hoté, ne onih, ki nas narodno potreti želé in ki so „akecije vzeli na razpad države“. Ko bi Čehi in drugi Slovani bili za načelo direktnih volitev, bili bi tudi mi. Tako se bodo pa čevali prijatelje izgubiti in drugih ne najti. In od tod, iz prepričanja, da samo v zvezi s Čehi in s Slovani kaj dosežemo, da smo samo dotle opravičen faktor v politiki, dokler smo v zvezi s Slovani: izvira, da smo dozdaj vedno pobijali staroslovensko-pohlevno politiko pridobljevanj malih koncesij, pričakovanj kake „ekstra klobase“ za Slovence, udeleževanje državnega zpora, in vladni ali ministerski zaupni servilizem tega ali onega našega poslanca, ali (kakor je pred leti bilo) žrtvovanje političnih načel za železniško koncesijo.

Slovenci in narodna jih delavnost.

II.

X. V prejšnjem členku sem govoril o našem prevelikem zanašanju na vlade. Opomenoti mi je, predno nadaljujem, kako Nemci nasproti vladam avstrijskim postopajo, kar je vsekakso za našo in jih politikovanje značajno. Nemci tedaj, kadar jim protivna ali vsaj neprijazna vlada državno krmilo vodi, najzivahneje delajo in se gibljejo; kadar pa jim prijazna vlada vladari, tedaj se v jenej senci spočivajo. Slavjani pa ravno narobe delajo (vsaj mi Slovenci): kadar nam neprijazna vlada mizo obsede, tedaj se kujam in v kot tišimo; kadar pak nam prijazna pride, tedaj od samega veselja in od nadepolnosti ludorije delamo. Zato se Nemcev vlada vselej boji, nas nikdar; zato, ker jo mi vedno z vzdignenimi rokami na pomoč kličemo, pomoč nikdar ne dobivamo, kajti vlade dajejo samò, kadar so prisiljene. Tako se je pod Belkredijem in Hohenwartom godilo: Nemci so na vse pretege delali in vlogo podkápalni, mi pak smo od njiju bog zna kakova čuda pričakovali. Ta taktika je skoz in skoz naopačna, nesmiselna, pogubna.

Nadalujmo vprašanje: Od kod izvirajo glavne zaprke našej delavnosti? — Zopet

nasledek pogumnih, dolgotrajnih in stanovitih naporov skupnega mornarstva smatrati, temuč uspeh in srečna obrnitev te namorske bitve se mora prisati — bistromnosti in duševni nazočnosti admirala Tegetthoffa, s katero je ta slavni poveljnik avstrijskega bojnega brodovja v pravem trenutku priložnost bližave ladije „Rè d' Italia“ porabil, s celo močjo orjaškega parostroja s predno končino debelo okovane oklopnice v trebuh omenjene ladije trčil, jo na dvoje razlomil in tako uzročil, da se je v malo trenutkih v globočino morja pogrenila ter s tem znamenitim, naglim in nasledov polnim činom bojni red laškega pomorstva zmešal.

A Tegetthoff tega sam, brez pomoči zvestega, pogumne in spretnega slovanskega mornarstva nikdar ne bi bil učiniti mogel; mornarstvo je v tej namorski bitvi veliko nalogo opravilo in si s smrtno nevarnostjo in z lastno krvjo lovorko hrabrosti in junastva krog seneev ovilo ter svojo domoljubje in privrženost k Avstriji v knjige svetovne zgodovine in v spomin prihodnjega zaroda zapisalo; in večna slava ostane — slovansku junastvju pri avstrijskem pomorstvu, katero od te dobe več spoštovanja od svoje vlade sprijema in se smelo sponaša z slavno zmago pri — Visu.

Vatroslav Holc.

si moramo, ako hočemo pravični biti, odgovor dati: Mi sami smo prelénji; mi nijmamo nikakve politične organizacije. Pomenjkanje organizacije je naš izvirni greh. Naši sovražniki snujejo različna društva pod različnimi imeni: zdaj politična, zdaj gospodarska, zdaj finančna, zdaj gasilna itd. Pri njih jedva eno društvo kaže požene, že se drugo izčimi; prvo, drugo umre, a zopet novemu prostor napravi. V najnovejšem času Nemci že elemente na pomoč jemljó: ogenj in vodo, potem ko se je edino pivo obtiralo, pri katerem se je nemška politika preje izključivo kovala. Kaj neki namerava „feuerwéhr“ drugega, kakor Slovencem luč ugasniti in jih s pomočjo „nemške“ vode potopiti? Mi tedaj vidimo pri svojih nasprotnikih živo gibanje in dviganje, ne prestano organizovanje, neutrušljivo napinjanje vseh žil proti nam. In kaj delamo mi? K večemu smo vpisani v kakovo „čitalnico“, v ktero niti ne zahajamo; redko kedaj v kakovo „politično“ društvo, koje celo leto njima poštenega zpora; vpisujemo se v „Sokole“, a nikdar sokolskih vaj ne pohajamo; bivamo udje „Matice“ in „društva sv. Mohora“, pa nju knjig niti ne čitamo — sploh rekoč: vsaki čepi v svojem kotu, vsak politizira tisto sam za-se, ali se k večemu pritožuje na druge, da nij čisto nič narodnega in političnega gibanja; gre jezen spat in nadaljuje drugi den svoj edinstveni život. Mnogi, premnogi čuti potrebost večega delovanja, a nikdo se ne gene; vsak s križanimi rokami čaka, kdo bodo kaj začel. Tako se gledamo simo tam, a narodna stvar naj bi napredovala — brez nas! Našim močem menjka prilik, vaditi in poskušati se; nam menjka prikladnega načina, po katerem bi svoje politične moči upotrebljevali; z eno besedo nam menjka politične organizacije, ktera bi vse naše moči v eden veliki cilj združevala.

Združevanje kaže prvi napredok in korak kakega naroda v človečnosti in omiki; narod, česar sile so razpršene, nezdružene, ne more dolgo živeti, on postane plen zdaj temu, zdaj onemu sovražniku, ako ne prebiva kje skrit sredi morja, oddaljen od drugega človeštva. Razdvojenost pomarskih, polabskih in lužičkih Slavjanov je prirodni vzrok tako ranemu jih propadu; nas Slovence so gore in reke (poprečno se raztezače med Nemci in nami) takega propada rešile, premda nas je veliki del, gotovo več nego polovica, v nemškem elementu poginol. Rimski povestnica nam pak nasproti vzgled kaže, kako se mali narod ne more samo večim sovražnikom ubraniti, ako je trdno združen in politično ter vojaško krepko zvezan, nego tudi do take moči se ukrepi, da petkrat, desetkrat močnejše sovražnike premore.

Čemu nas uči povestnica teh resnic, ako jih sebi v korist ne obračamo? Čemu upijemo po krepkej delavnosti, ako se prilik združevanja nočemo posluževati? Čemu so nam nauki, čemu učenost, čemu izkušnje, ako na veke stari Matijčki ostajamo? Nijmamo li zakona, ki nam združevanje pripušča? Čemu se ne poprimemo orožja nam ponujanega? Začnimo enkrat okolnosti sebi v prid obračati, ne vedno okolnostim biti igrača!

Posebno eden vzrok je važen, da se po poti združevanja organizujemo. Nemčurstvo nam je okužilo mnogo, premnogo občin in okrajev. Edini pot, zdravo seme narodnega mišljenja in čuvstvovanja v nje zasejati, pripušča nam združevanje in organizovanje t. j. zbiranje raztrošenih močij. Ko bi sami sebe z daleč opazovali in bili za vprašani, kaj nam še storiti, da na bolje pridemot reči bi morali: „Združimo se!“

Dopisi.

Iz Ljubljane. 13. junija. (Izv. dop.) Naš deželnji prvoseda gospod žl. Wurzbach-Tannenberg se je v istini popolnem naveličal svojega službovanja in pred tremi dnevi poslal

ministru notranjih zadev silno prošnjo, naj ga takoj iz službe odpusti. Kdo bodo njegov naslednik, to je vprašanje, na katerega tudi v vladnih krogih nikdo odgovora ne ve. Da ne bodo baron Pinon-Friedenthal, ne grof Alexander Auerberg, danes tu trdijo za gotovo v teh zadevah dobro podučeni vladni možje. Ker odide minister Lasser precej po končanem državnem zboru v kopel Marienbad, je upanje, da se to vprašanje še prej reši. Tega mnenja pa se je tudi že ministerstvo menda popolnem iznebilo, namreč kakega dr. Suppan-a ali dr. Kaltenegger-ja imenovati za deželnega prvoseda v Kranjski.

Občinski zastopljenski se sedaj bavi z vprašanjem, reorganizirati zdravniške službe mestne. Da bodo nemškutarji zato skrbeli, da te službe dobre samo može njih mišljenja, nij dvomljivo. Vsaj kateri narodni zdravnik bi lahko službo tu dobil in domovini in narodu ohranjen ostal, ko bi narodnjaški merodajni možje, ne bili izpustili krmila mestnega popolnem iz rok. Tako pa bodo zopet zasedli te prostore tuje, ali zagrizeni sovražniki slovenskega naroda.

Iz Gradca, 13. junija. [Izv. dop.] — Kar se je končal prepis med Nemci in drugimi narodnostmi tukajšnjega vseučilišča zarad podpiralne zaloge, bil je mir in prijaznost med dijaci. Kalil ga je le prihod tujih gostov. H koncertu „Burschenschaft“, „Styrije“ došlo je namreč tudi nekaj udov „Silesije“ iz Dunaja. Ti ljubezni jivi gostje pa niso imeli boljega delati kakor da so zabavljali drugim nemškim društvom in posamesnim Italijanom in posebno Slovancem s tako surovostjo, da je nij opisovati. Besede smo slišali iz njihovih ust, katerih se nijmo nadjali od izobraženih mladeničev, kateri obiskujejo univerzo. Da kratko rečem: vsi dijaci čutili so se razčlajene po njihovem obnašanju. Ko so se torej zbirali včeraj ti gostje s Stirijo, da bi napravili tako imenovano „Spritzfahrt“, prejmejih zbrano dijaštvu pred vseučiliščem z žvižganjem in tolifikom hrupom da jim kmalu nij ostalo druzega nego odpeljati se. Ostali pa so jim za odhod še zažvižgali i mirno se razšli. To je v kratkem brez komentarja včerajšni dogodaj, katerega porabijo morda nekateri časopisi da psujejo zopet na Slovence.

Pravi Nemci sami priznavajo, da je bila surovost tolika da nij bilo mogoče pretrpeti, in oni sami zagotovljajo da nečejo biti solidarni s tacimi pajdaši. Posebno pa treba poudarjati da ta demonstracija nij bila proti Nemcem a samo proti surovosti omenjenih gostov. Naj bi oni drug pot ostali na Dunaju, a ne prišli več kalti miru v mesto, kjer nema nikoga da bi si želel tacih gostov.

V Zagrebu 13. junija [Izv. dop.] (V oči sabora). Pojutranjem se bodo odprli naš sabor. Že je šla govorica po mestu da je pak do 15. julija preložen! Večina našega občinstva je verjela tej govorici, ker smo na take stvari že navajeni. No, pa ker do danes, ko narodni zastopniki že od vseh strani prihajajo, odgovra še nij proglašena, se brž ko ne tudi ne bo. Sicer je pa še vse mogoče. Kdo bo kot kr. poverjenik sabor odprl, to se še ne ve; pravijo da vendar Molinari. Sicer pa imamo v dolgo in srečno živovanje našega sabora kaj malo zaupanja. Izkušnjé zadnjih let naredile so iz nas naj večje pessimite in črnogledce. —

Kakor lani, kujo se tudi letos na magjaronskem nakovalu črne intrige. Naj večji kovanež je baron Rauch. Pod njegovim vodstvom rivajo se magjaroni z vso silo med narodno stranko in Lonyaya, da bi nju vsak k sebi držali. In Lonyay se res tudi letos očividno bolj k magjaronom nagiblje, in bolj na nje sluša, nego na narodnjake, kakor so ga lani na krv pot napotili, bodo ga brž ko ne tudi letos na spolzine speljali. Parola v magjaronskem taboru je: Rauch! Rauch! in zopet Rauch! — Za njim kričijo kakor za mesijom, češ: njega postavite zopet za bana, in on bodo zopet magjaron do saborske večine pomogel. On edini je mož za to!

(Dalje v prilogi.)

Reškript, ki ga je Lonyay kralju na podpis predložil, je bil baje tako robat in tako osor nasproti narodnej saborskej večini, da ga je kralj z naj večjo nejevoljo odbil, ter vsled tega trikrat Mažuraniča na privatno posvetovanje k sebi poklical. To je autentično. Kako se bode reškript glasil, to je danes se ve da še skrivnost. Do Lonyaya nemamo nobenega zaupanja več. Kakor je o božiči pri znanih dunajskih in peštanskih dogovorih z našimi vodjami eno roko njim stiskal, drugo pa za hrbotom magjaronom podajal, ravno tako tudi letos dvojno lice kaže. On v naših očeh ni mož, s katerim se da kaj realnegr dokončati. Kakor se hoče on le z hrvatskim narodom pogajati, ne z narodnjaško saborsko večino, ravno tako bi mogli tudi mi reči, da se nečemo več ž njim pogajati, ampak neposredno s prihodnjim ogerškim drž. zborom!

Kar se je po časopisih bralo, da so namreč narodnjaki sklenili, da bo naša delegacija v peštanskem drž. zboru zmerom z Deakovo stranko glasovala, to je laž. Naša delegacija bode v peštanskem drž. zboru zmerom tako glasovala, da bo to tudi v našem saboru opravdati mogla. V naprej se nasproti nobenemu ne bode zavezala, ne nasproti Deakovcem, ne nasproti opoziciji. Svobodna roka na vse strani! to bode mandat, ki ga je bode naš sabor podelil.

Magjarske vlade so nas Hrvate zmerom za malo imele, htele so nas požreti, pa še zmerom smo jim kakor kost v požiralniku obtičali. Zmerom so se nad nami davile, in se še danes davijo, pa vendar še ne opuste svoje nakane, da nas ne bi prebavile in asimilirale. Košut nas je leta 1848. za malo imel, pa se je spekel; Andraši, Deak in Lonyay nas tudi danes za malo imajo, pa se jim bo nemara isto zgodilo, kakor Koštu leta 1848. Mi smo na vse pripravljeni.

Mažuranič in Prica vrnila sta se iz Dunaja. O uzpehu njiju dogovaranj z Lonyayem se nič pozitivnega ne sliši. Vse je mōtno. Če kr. reškript mōtne vode in zabuhel zrak ne bo sčistil, bo naša situacija skor. neprenosljiva postala. Vakanovič je do danes še zmerom banski namestnik; kar že dolgo ne bi smel več biti, in tudi to je, kar našo nezaupljivost vtrjava.

Politični razgled.

Politični razgled denes ne daje obilega gradiva. Državni zbor, ki ima biti čez nekaj dni za nekaj časa zaprt, je prejel postavo o društvi za prigospodarjenje in pridobivanje. Sprejel je tudi postavo — s katero se cesarskemu dvoru daje en milijon na leto več nego dozdaj! To je 4,650.000 gld. Ker ta denar gre iz davkov, pač narodi želē, da bi dvorni uradi bolje gospodarili in ne toliko na leto potrošili. — Naš cesar pojde baje to jesen — v Berlin. Ustavoverei se tega vesele, mi ne, ako ima stvar političen pomen tak, kakor prusaki menijo. — Na Ogerskem so se začele volitve. — V Španiji se začenjajo nove homatije. Kralj je Serrana in njegovo ministerstvo odpustil in najbrž bode tudi skupščina razpuščena.

Razne stvari.

* (Velika pravda.) Iz Ljubljane se nam poroča: Že od pondeljka se vrši pri deželnem sodnji končno obravnavanje proti 62 kmetom gorjenjskih vasi: Stare fužine in Studenska vas, zaradi zločinstva vstaje (Aufstand) §§. 68 in 69 kazenskega zak. Prvosednik sodišča je deželne sodnije svetovalec baron Rechbach, drugi sodniki so: Perko, Schmied, Ulčar in Šetina. Državno pravdništvo zastopa dr. Hočev, zagovornik je dr. Razlag. Te dve vasi so imele s kranjskim rudniškim društvom, katerega last je fužina „Stare fužine“ vsled nekih od deželne komisije za uređenje in odpisanje zemljišč izdanih začasnih naredb, vklj. vžitek gozdov v Vogarjih in Vojah. Ali kmeti niso bili s temi začasnimi naredbami,

ki so očvidno na korist rudarskega društva na-rejene, zadovoljni in zmenili so se, da gozdarjev rudniške družbe ne puste več v njih loge. Izvršili so svoj sklep 3. julija 1871 in rudniške gozdarje: Goričnik, Grm in Kavalar spodili iz imenovanih logov in jih sicer z lepo tirali k županu v Srednjo vas, kjer so jim sporočili, da denes so jih odpravili z lepo, prihodnji jih bodo z grdo. To se je naznanilo c. k. okrajnemu glavarstvu v Radolico s tem, da so kmetje, ko so gozdarje prepodili, počeli les sekati. Vsled tega pride okrajnega glavarstva komisar žl. Javornik 18. julija 1871 s širimi žendarji v Stare fužine, da bi rudarskega društva gozdarje peljal v gozd in precenil škodo, ki so jo med tem časom na-pravili. Ko kmetje izvedo, da hočejo gozdarji iti v Vogar in Voje, takoj se jih zbere kakih 50 do 60, obstopijo komisijo in odločno izrečejo, da pač komisarja in žendarje pustijo v gojzd, rudniških gozdarjev pa na noben način ne. Zatožni sklep pripoveduje, da so kmetje s pestmi žugali in rekli, da se žendarjev ne boje, te bodo „na solati snedli“, pa tudi vojakov ne, „saj je soldata kmet storil“. Rekli so kmetje na dalje, da gozdarjem ne puste v gozd, če jim prav njih hiše prodajo, potem idejo pa v Ameriko. Eden je baje celo rekel: tudi na Kranjskem bode še taka, ko v Parizu, da bode eden črez drugega padel. Ker je komisar Javornik videl, da brez sile nij nič storiti, je odšel in z njim tudi drugi udje komisije. Kar se nij gospodu Javorniku posrečilo izvršiti, je hotel okrajni glavar pl. Wurzbach a tudi on se je umaknil sili. Posameznih kmetov zaslušavanje trpi zdaj že štiri dni. Med tem ko se gosp. prvosednik baron Rechbach trudi lepo in pravilno govoriti, se votant Perko odlikuje z jako sirovim vpitjem na zatožence, kakor bi bili njegovi sužnji. Tudi slovenski govor pervo-sednika Rechbach-a se mu na noben način ne dopada. Ko gospod Rechbach nekega zatoženca enkrat vpraša: „Ali je to takrat bilo, ko se je tudi vršila dražba za lov?“ zareži votant Perko: A was dražba za lov, das versteht er ja nicht! Licitanta za jaga sogt man! Bravo gosp. Prko! Iz govora zagovornika dr. Razlag-a bodemo važnejše poročili, kakor tudi sodbo.

* (Iz Goriškega) se je oglasil tretji dopisnik v dunajski „Vaterland“ in odgovarja prejšnjima „Domovinovcem“ piše kot poštenjak med drugim to-le: „Gospod dopisnik M. se kaže, kakor bi goriških Slovencev ne poznal. Beseda „mladoslovenski“ je do sedaj samo fraza, aka nema slabega namena Slovence „par force“ razdvojati. Ali je v narodnem programu „Novic“ in „Slov. Naroda“ kak razloček? „Slovenski Narod“ je kot političen list odmev vsega slovenskega naroda. Posebno naj bode g. dopisnik M. zagotovljen, da se barem mlajše duhovstvo na Goriškem — morebiti brez izjeme — s političnimi težnjami njegovimi v vsem slaga, iz česar samo sledi, da tudi proti politiki „Soče“ nič ugovarjati nema. Ne motimo se! To je uzrok da so mnogi kaplani, župniki in dekanji udje „Soče“ in bodo ostali rebus sic stantibus. „Simple, gutmütige Leute“ naj zato bodo, „sit“; kdo pa bi se držnil trditi, da niso pravi katoličani?“ — Tako pošten dopisnik. — Impertinentno pak je, da uredniki „Vaterl.“ ki ne razumejo niti stavka iz „Sl. N.“, predrznejo se pristavljanju na koncu tega dopisa svojo modrost: da je „Slovenski Narod“ — čujte bedastoč! — „deutsch-liberal“, ter svaré Slovence pred njim. In to ljudje, ki so nekdaj staro slovanožrtvo „Presse“ ravno tako služili, kakor zdaj služijo Leo Thuna? Na vaši slepi sodbi, gospodje, nam je prokletje malo ležeče.

* (Iz Ljubljane) poročajo „Nov.“ Po valbu deželnega odbora na družbo kmetijsko je v nedeljo bila skupna seja deželnega odbora, zastopnika c. k. deželne vlade in odbora družbe kmetijske pod predsedstvom c. k. deželnega predsednika pl. Wurzbacha. Predmet zborovanja je bilo posvetovanje, kaj naj se, ko je c. k. mini-

sterstvo kmetijstva za ustanovljenje kmetijske šole v Bršlinu dovolilo 5000 gld., za ustanovljenje sadje- in vinorejske šole Slapške v vipavski dolini pa je že pred zagotovljenih bilo 3000 gld., zdaj stori, da se odstranijo mnogovrstne ovire, ki so dosihmal zadrževale napravo teh šol, in da bi mogoče bilo, v prihodnjem letu 1873. odpreti te tako zaželeni in potrebni šoli. Dr. Jan. Bleiweis je iz velicih kupov aktov, ki so se že nabrali o tej zadevi, zboru na kratko razložil vse važnejše obravnave o omenjenih šolah. Iz razprav, ki so temu poročilu sledile, je bilo očitno, da vsi pričujoči zastopniki deželnega odbora, deželne vlade in družbe kmetijske iskreno želijo, da se začnete te šoli prihodnje leto, da pa je treba dalje gledati kakor na to, da se začnete, tako tudi na to, da začete se tudi na krepkih nogah obdržite za prihodnji čas. Zato pa je treba šolam zagotovljenih zemljiških posestev in pa vsako leto več tisoč gol-dinarjev denarnega pripomočka. Ker končna beseda gre deželniemu zboru, zato je zbor sklenil, vse brž storiti (kar je bilo enoglasno za potrebljeno spoznano), da se prihodnjemu deželnemu zboru izročijo gotovi predlogi. Vsa dežela sme prepričana biti, da vsi odbori in zbori priznavajo potrebo in korist obeh šol, alj — kadar gre za več tisočev gld. vsako leto, je pač resno preudariti, od kod jih dobiti. Da bi naš deželni zaklad bil bogat, in da bi imeli radodarnih velikih posestnikov mnogo, ki bi pripomogli k vzdržavanju šol, bila bi stvar hipoma gotova.

* (Iz deželnega odbora kranjskega.) Za bolnišnico v Kamnigorici je po želji ranjega gosp. dr. Lovro Tomana njegova vdova gospa Lujza Tomanova napravila ustanovo v znesku 8000 gld. v obligacijah ednotnega državnega dolga s 5% obresti v srebru, katero je deželni odbor v svoje varstvo in gospodarstvo prevzeti sklenil. — V dogovor in sklep pogodbe s tržaškim mestnim magistratom zarad poplačanja še iz poprejšnjih let tržaški bolnišnici dolžnih oskrbovalnih stroškov, ki niso še na pravdi pred državno sodnijo, je deželni odbor gosp. dr. Costo naprosil, da gré s primernim pooblastilom v Trst. „Nov.“

* (Deželni šolski svet kranjski) je v svoji seji 16. maja t. l. sklenil okrajni šolski svet v Krškem opomniti, naj skrbi za naglo postavljanje šole v Cerkljah. Dalje je dež. š. svet sklenil ministerstvo uka prositi, naj onim udem izpraševalnih komisij za učitelje na ljudskih in meščanskih šolah, ki so učence privatno v onih predmetih učili, iz katerih imajo v komisiji izpraševati, pravico za izpraševanje tako privatno podučevanih kandidatov vzame in določi, kdo sme na njih mestu izpraševati. Deseterim duhovnikom je bila podeljena nagrada (vsakemu 50 gld.) za vzdrževanje šol za silo. Za poletni telovadni prostor določeni znesek ki se plačuje za rabljenje telovadnice od strani učiteljskih pripravnikov, se dovoli.

* (Tatovje) so krali okolo sv. Ane v Slovgoricah že dolgo. Zadnje dni so zasledili celo tatvinsko tovaršijo, našli mnogo ukradenega blaga. Ko so hoteli ujetega glavnega tatu peljati pred sodnijo v Cmurek, se je le-ta z že pripravljenim strupom umoril. Skrivači in pomagači zasluženi kazni ne bodo odšli.

* (Stekel pes) je ugriznil pri sv. Ani v Slovenskih goricah telico, katera je po tem tudi stekla in so jo morali kar hitro ubiti. Ker je bila telica nekaj dni med drugo živino, so zdaj ljudje v strahu, da ne bi še drugo živino ta steklina prijela.

* (O letini okolo Trsta) se nam piše, da se prav lepo kaže. Dež. ki je dolgo časa dan na dan bil in in že vzbudil strah za grozdje, je pojenjal in sedaj že nekoliko dni solnce sije. Upamo, da nij nič na škodi, trta je lepo ocvetela, grozdja visi toliko na latnikih, pravi naš poročevalec, da ga jaz še nijsem videl toliko v tržaški okolici. Ako ne pride kakaka bolezna čez trte, bode letos prav bogata vinska letina. Žalibote, da pa v tržaški okolici ljudje ne vedo še prav umno ravnati z vinom. Mnogokrat se sliši med kmeti povpraševanje

po Vetrovčevi knjigi „Vinoreja“ in skrbeti bode treba, da se ljudem spravi v roke dobra podučna knjiga o vinstu. Naj slavna družba sv. Mohora kmalu izda spise gosp. dr. Vošnjaka o tej stvari! * (št. 9. in 10. „Pravnika slov.“) ste prinesli sledeči obseg: Oporoka (dalje.) — Boj za pravico (Jheringov govor). — Prestopki pri mesarjenji.

— Sekvestrovanje na pošto dohajajočih denarjev kterege podvzetja. — Raba tuje trgovinske firme. — Pridobnina in dohodnina nimate predpravice pred poprejšnimi založnimi upniki. — Dražba je veljavna, ako je vknjiženi upnik tudi brez dostavljenega dražbinega odloka zvedel za-njo. — Ali sme tudi ženska biti cerkownica? — Pripuščeno je združiti v eni tožbi več terjatev iz enega kupčj-skega opravila in njega dovršitve. — Tatrina §. 174 I kaz. zak. se dokaže tudi samo z zapriseženo izpovedbo poškodovanega. — Odškodovanje za ukazano vničenje lastnine o povodnji, ako je lastnik sam zakrivil to naredbo. — Odstranenje vogelnega kamna in stesnenje privozne ceste ni motenje služnostne posesti. — Okrožnica c. k. finančnega deželnega vodstva v Gradci na davkarije, zastran izterjanja davkov po izvršbi na zemljišča. — Črtice. —

* (Sloveniziranje.) Češki „Pokrok“ poroča, da je 12 čeških poštnih uradnikov za kazen njih narodnega čuta prestavljenih v Beljak, Maribor, sv. Hipolit, in Wels. — Stara „Presse“ to poroča za Pokrokom, rekši, da so ti uradniki prestavljeni „nach Maribor“, Mi uredniškim učenjakom „svetovnega“ lista „Presse“ gratuliramo, da so — nemško temeljito — „Marburg“ pustili in naš slovenski Maribor prevzeli kot prvočno in pravo ime.

* (J. Naber) je imenovan za adjunkta pri okrajni sodniji v Kamniku.

* (Solske knjige za uboge otroke.) Za leto 1872/3 je za Kranjsko za kupovanje šolskih knjig za uboge otroke vsled oznanila ministra za uk določeno 1127 gl. 52 kr. Ta znesek morejo zahtevati okrajni šolski svetovalci v smislu dotednih postavnih določeb.

* (Nemčija) je po računu angleškega „Economista“ pridobila v zadnji vojski toliko da pride 400 gld. na vsakega Nemca v prusko-nemškem cesarstvu.

Tržne cene.

V Trstu. Pšenica 7 gld. 20 kr., rž 5 gld. 50 kr., turšica 5 gld. 60 kr., ječmen 4 gl. 80 kr., oves 2 gld. 50 kr., fižol 7 gld., leča 8 gld., slike 10 gld. 60 kr., cunje 12 gl., vinski kamen 20 gl.

V Ljubljani. Pšenica 6 gld. 60 kr., rž 4 gld. 30 kr., ječmen 3 gld. 40 kr., oves 2 gld. 10 kr., ajda 4 gld. 20 kr., turšica 4 gld. 40 kr., vagan krompirja 3 gld. 20 kr.

V Novem mestu. Pšenica 7 gld. 85 kr., rž 5 gld., ječmen 4 gl. 20 kr., oves 2 gl. 20 kr., soržica 6 gld. 20 kr., ajda 4 gld. 66 kr., turšica 4 gld. 80 kr., fižol 9 gld. 60 kr., maslo 54 kr.

V Mariboru. Pšenica 6 gl. 60 kr., rž 4 gl. 80 kr., ječmen 3 gld. 80 kr., oves 2 gld. 20 kr., turšica 4 gld. 50 kr., ajda 3 gld. 80 kr., proso 4 gld.

V Celji. Pšenica 6 gld. 80 kr., rž 4 gld. 60 kr., ječmen 3 gld. 80 kr., oves 2 gld. 10 kr., turšica 4 gld. 40 kr., ajda 4 gld., proso 3 gld. 50 kr.

V Ptui. Pšenica 6 gld. 20 kr., rž 4 gld., ječmen 3 gld. 50 kr., turšica 4 gld. 40 kr., ajda 3 gl. 70 kr., oves 2 gl. 10 kr., proso 3 gl. 40 kr.

V Varaždinu. Pšenica 6 gld. 20 kr., rž 4 gld., ječmen 3 gl. 30 kr., turšica 4 gl. 60 kr., ajda 3 gld. 80 kr.

V Sisku. Pšenica 6 gld. 70 kr., turšica 4 gld. 30 kr., ječmen 2 gld. 90 kr., proso 3 gld. 70 kr.

Za nesrečnike na Češkem

je dalje „Slovenskemu Narodu“ došlo:

	gld. kr.
Prenesek iz št. 66 „Slov. Naroda“	244 55
Gospodičina Terezija Friškovic v Ljubljani	1 —
Gosp. drd. Jak. Pečko v Mariboru	1 —
Skupaj	246 55

Listnica tiskarnice: G. G. Raičevega slovarčka za župniško uradovanje ne prodajamo mi, nego se dobri pri Lercherji v Ljubljani, pri Soharji v Celji, pri Leyreru v Mariboru. Tje pište.

Turnske ure,

jako dober kup, najbolje konstruirane, s 3letno garancijo in plačili v obrokih se dobivajo po želji pri izdelovalcu

Janez M. Pogatschnigg,

(97—5) Podnart-Kropa na Gorenjskem.

! Zeit ist Geld !

Pravi prostor najboljše ure najceneje kupovati, je **tovornica za ure FILIPA FROMMA**

Rothenthurmstrasse, Nr. 9, gegenüber der Wollzeile na Dunaji.

Samo 40 ali 48 gld. Zlate ure za gospe z diamanti in verižicami za okolo vrata.

Samo 60 ali 70 gld. Iste z dvojnim plastičem.

Samo 75 ali 100 gld. zlati remontoari za gospode z elegantimi verižicami za okolo vrata.

Samo 70, 80, 100 gld. zlati remontoari za gospode s kristalnim steklom.

Samo 90 ali 120 gld. Iste z dvojnim plastičem.

Samo 200 ali 400 gld. zlati kronometrovi remontoari z dvojnim plastičem.

Srebrne urne verižice gld. 2.50, 3, 4, 5, 6, 7, 10 do gld. 12.

Zlate urne verižice gld. 18, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100.

Budilci z uro 7 gld.

Ure za na steno s podobo, 2, 3 in 4 kose igrajoče, gld. 70, 80, 90.

Ure s trepetikeljem, 2, 3 in 4 kose igrajoče, gld. 80, 100, 120.

Igralnice, 2, 4, 6, 8 kosov igrajoče, gld. 15, 35, 55, 75.

Album za fotografije z muziko gld. 8, 10, 12 do gld. 15.

Tobačnice z muziko 7 gld. 50 kr.

Smokarnice z muziko 18 gld.

Sivalnice z muziko 15 gld.

Ure s trepetikeljem lastnega izdelka s 5letno garancijo:

Take, ki se vsak dan navijajo gld. 10, 11, 12.

Take, ki se vsak 8. dan navijajo gld. 16, 17, 18, 19, 20, 22.

Take, ki se vsak 8. dan navijajo in vsake pol ure bijejo gld. 30, 33, 35.

Take, ki se vsak 8. dan navijajo, vsako četrte ure bijejo in ure ponavljajo gld. 48, 50, 55.

Banka „Slavija“

naznanja slov. občinstvu, da so na novo zastope

„Slavije“ prevzeli naslednji gospodje:

Jurij Znoj na Črnčah ob Savi.

Franc Iglič v Dobu.

Franc Gajgar v Preski.

Matija Brnik v Št. Vidu poleg Ljubljane.

Anton Ozimek na Dobrovi

Lavoslav Abram v Ložkem potoku.

Franjo Šuštaršič v novomeških Toplicah.

Franc Marinič v Št. Urbanu pri Ptui.

Adam Smolej v Račjem.

Janez Zakrajšek v Črnom Vrhu nad Idrijo

Gašpar Delkin v Ospu.

Franc Muri pri Jezeru na Koroškem.

Lavoslav Čuk v Prevalih

V Ljubljani, 12. Rožnika 1872.

Glavni zastop vzajemno-zavarovalne praske banke
„SLAVIJE“ v Ljubljani.
(120—1) **Jan. Lad Černy.**

Posestvo na prodaj.

Lepo, popolnoma arondirano posestvo, pri veliki cesti eno uro od Maribora v Bilkomu ležeče, katero meri okolo 13 oralov vinogradov, 11 $\frac{1}{2}$ oralov travnikov, in sicer 4 $\frac{1}{2}$ s sadnimi drevesi, 12 oralov njiv, 1 $\frac{1}{2}$ orala lesa, vklj. tedaj 42 oralov, se za dober kup z ugodnimi plačilnimi obroki proda. Natančna razjasnila se izvedo pri „Sandwirthu“ v Mariboru. (121—1)

P. T.

Elementarno-zavarovalna akeijska banka

z vloženim kapitalom

dveh milijonov goldinarjev

ima čast vabiti na zavarovanje proti

ognju in toči.

Premije se najceneje preračunijo.

Škode, ki se zgode se kulantno likvidirajo in izplačujejo.

Natančneje pove vse

Agentura v Mariboru

pri gospodu

Anton Hoinigg-u,

privatna agencija in institut posrežnikov

„EXPRESS.“

(119—2)

Take, ki se vsak mesec navijajo gld. 28, 30, 32. Ure za pisarnice gld. 10, 15, 20. Ure za kavarne gld. 15, 25, 30.

Velika delavnica za popravke.

Stare ure, gostokrat dragi rodovinski spominki, se popravljajo in narejajo tako, kakor bi bile nove. Cene za popravke s 5letno garancijo gld. 1 $\frac{1}{2}$, 3, 5 do 10 gld.

Edina in sama zaloga

prav angleških **sur od E. in E. Emanuela v Londonu**,

vsled posebnega imenovanja dvorna zalaginja Nj. Vel. kraljice Viktorije, kralj. Visokosti princa Waleskega in vojvode Edinburgskega, Nj. Vel. Sultana in Nj. Vel. kralja Portugalskega.

Pismena naročila

se za poštni povzetek ali poslan znesek v 24 urah storje. Na posebno željo se tudi ure in verižice pod povzetkom na izbir pošljajo in za nazaj poslano denar vračujejo.

Cene naše tovornice so vedno nižje ko povsod najnižje in stojimo vedno s svojimi izdelki na vrhuncu časa.

Vsi, ki nove naročiti žele,

Vsi, ki stare za nove za menjati žele,

Vsi, ki slabe za dobre zamenjati žele, so prošeni, naj se na to firmo obrnejo.

Staro zlato in srebro, državni papirji, se za najvišje cene namesto plačila jemljejo.

Dunaj.

Tovornica za ure **F. Fromm-a** Rothenthurmstrasse 9, v najnovejšem času naznanja trgovci z igračami in bazarji, ki si ime tovorničarji ur prisvojujejo in celo svarila na svitlo dajejo, popolnem navadne ure brez vrednosti za angleške. Mnoge pritožbe, katere nam o tem dobajajo, (36—13)

Pred sleparstvom se svar! V najnovejšem času naznanja trgovci z igračami in bazarji, ki si ime tovorničarji ur prisvojujejo in celo svarila na svitlo dajejo, popolnem navadne ure brez vrednosti za angleške. Mnoge pritožbe, katere nam o tem dobajajo, (36—13)

Neverjetno, pa vendar resnično je,

da se spodaj zaznamovane regulirane

Le gld. 10 prav angleška srebrna cilindrasta ura s kristalnimi stekli, kar zalom minut, s fino veržico vred iz pravega talmi-zlata, z medaljonom in garantilnim pismom; bolj fine gld. 12, 14.

Le gld. 19.50 prav angleški, prefino vogni pozlačen sreberen kronometer ter z dvojnim plaščem, prefino emailiran, z fino veržico vred iz talmizlata, medaljon in garantilno pismo.

Le gld. 15.50 prav angleški, prefino vogni pozlačen sreberen kronometer z enojnim plaščem z veržico vred, medaljon in garantilno pismo.

Le gld. 14 prav angleška dobra ura iz talmi-zlata, cilindrasta, najnovnejši fason, z dvojnimi kristalnimi stekli, kjer se tudi zaprolo kolesje vidi, z veržico, medaljonom in garantilnim pismom.

Le gld. 14 ura v talmi-zlatu z dvojnim plaščem, savonet, skakaleem in kristalnimi stekli, z veržico vred iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim pismom.

Le gld. 15 ali 18 prav angleški remontoar à la Prince of Wales, najmočnejše vrste s kristalnimi stekli, kolesjem iz nikla v pravem čistem talmi-zlatu; te ure imajo prednost, da se lahko brez ključa

kakor tudi

Srebrna cilindrasta ura s 4 rubini . . . od gld. 10 do 12	" remontarne ure s sidrom, prave, ktere se daju z obodem naviti . . . od gld. 28 do 30
" detto z zlatini robom, na skok od gld. 13 do 14	" remontarne ure z dvojnim zaporom . . . od gld. 35 do 40
" detto za gospe . . . od gld. 13 do 18	" remontarne ure s kristalnimi stekli . . . od gld. 30 do 36
" na cilinder, z dvojnim zaporom od gld. 15 do 17	" vojne remontoarne ure . . . od gld. 38 do 45
" detto s kristalnimi stekli . . . od gld. 14 do 17	" ure z gospe s 4 in 8 rubini . . . od gld. 30 do 36
" ure s sidrom na 15 rubinov . . . od gld. 16 do 19	" detto emailirane . . . od gld. 25 do 30
" detto, bolj fine, z srebrnim plaščem . . . od gld. 20 do 23	" detto z zlatim plaščem . . . od gld. 30 do 36
" s sidrom z dvojnim zaporom . . . od gld. 18 do 23	" detto emailirane z diamanti . . . od gld. 35 do 48
" s sidrom, bolj fine . . . od gld. 24 do 28	" detto dvojni zapor, 8 rubinov . . . od gld. 40 do 48
" angleške s sidrom s kristalnim steklom . . . od gld. 18 do 25	" detto emailirane z diamanti . . . od gld. 50 do 65
" vojne ure s sidrom, dvojni zapor . . . od gld. 25 do 16	" siderne ure s 15 rubini . . . od gld. 35 do 44

Srebrne urne veržice po gld. 3.50, 4, 5, 6, 7, 8 do gld. 10.

Veržice iz talmi-zlata, kratke, po gld. 1, 1.30, 1.60, 2, 3, 4, 5, 6, dolge, * 1.60, 2.50, 3, 4, 5, 6 in 7.

Ure se menjajo.

Vse ure so iz blaga prve vrste in se ne smejo zamenjavati z drugimi navadnimi sorte.

N. Glattau, Uhrmacher, Wien, Kärntnertrasse Nr. 51, Palais Todesco.

Praktično občinstvo zdaj le redko še kupuje in nosi lišči iz pravega zlata, kateri silo denarja požre, ker za prečudno dober kup imamo, kar pravo zlato popolnem namestuje

(56—21)

novo iznajden metal

T a l m i - z l a t o !

Pravo
le tukaj

Pravo
le tukaj

Patent N. Glattau-a.

Garantira se, da se ta lišči tudi po dolgoletni noši ne spremeni, da se ne da ločiti od prav zlatega in da se po sledenih nizki ceni prodaja, zato da si ga vsakdo pripraviti zamore.

Lišči za gospe:

1 krasna broša, kr. 80, gld. 1, 1.20, 1.80, gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
1 par uhanov 80 kr., gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.
1 garnitura broša in uhanji po enem okusu gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50, 8, 8.50, 9.
1 mičen ovratnik za gospe, s križcem 85 kr., fin gld. 1, pref in gld. 1.50, narfincejši gld. 2, 2.50.
1 težek zapestnik gld. 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7.
1 krasen medaljon, kr. 50, 80, gld. 1, 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3, narfincejši gld. 3.50, 4, 5.
1 eleganten prstan s kameni ali brez njih kr. 50, 80, gld. 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.
1 mičen lišči za okoli vrata z medaljonom gld. 2.80, 3, 3.50, 4, 4.50.

Lišči za gospode:

1 elegantna, najmoderna veržica za uro gld. 1, 1.30, 1.60, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, z medaljonom, gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6.
1 dolga veržica za okoli vrata, neoločljiva od prav zlate, gld. 1.80, 2.80, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7.
1 fina igla za šale ali vratnike, kr. 50, 80, gld. 1, 1.50, 2.
1 pref in medaljon za na urne veržice za gospode, gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

1 fin prstan za gospode s kameni ali brez ujin kr. 50, 80, gld. 1.1.20, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4.
1 zvezek urnih naveskov 40, 60, 80 kr.
1 par narboj modernih gumb za manšete z emailiranimi kameni ali brez njih kr. 50, 80, gld. 1, 1.50, 2, 2.50.
1 garnitura predstrajnih in manšetnih gumb po enem okusu kr. 50, 70, 85, gld. 1, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.
Briljanten lišči, tako izpeljan, ko pravi, tako prav je iz pravega kineškega srebra ali iz pravega talmi-zlata, kameni iz gorskega kristala, z diamantovim prahom brušenega, tako da nikdar živega blišča ne zgubijo. Najfinjejše sorte so v pravo srebro vkovane.

1 broša gld. 1.50, 2, prav fina gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
1 par uhanov gld. 1.50, 2, popolnem finih gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
1 par predstrajnih gumb gld. 1.10, 1.50, 2.
1 par manšetnih gumb, gld. 1.80, 2.80, 3, 3.50.
1 igla za ovratnik gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50.
1 briljanten prstan, pref in, gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4, 5.
1 zapestnik z briljantnimi kameni nastavljen, gld. 2, 2.50, 3.50, 4.50, 5.50.

Lišči za žalost in črni modni lišči v nejegancem fasonih iz jeta, lave, bivolovega rogu in ponarejenega jeta.

1 garnitura, broša in uhani po enem okusu le kr. 30, 40, 60, 80, gld. 1, 1.30, 1.50, popolnem fina, gld. 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4.
1 braseleta kr. 30, 50, 80, gld. 1, 1.50.
1 veržica za okoli vrata s križcem v bivolovem rogu kr. 45, v kavčku kr. 65, 80.
1 garnitura predstrajne in manšetne gumbe kr. 25, 35, 50, 80.
1 urna veržica kr. 20, 30, 50, 80.
1 dolga urna veržica kr. 30, 50, 80.
1 gumba za ovratnik 5 kr.
1 eleganten obroč za lase gld. 35, 50, 80.

Večno dišeci lišči iz naravne indiške rastline, ki najnovnejši modi naret. Elegantnejšega ko ta lišči nij in zavoljo vonjave je zelo priljubjen. Če gospa garnituro tega lišča nosi in v kak salon pride, ga v malih minutah parfumira.

1 broša kr. 80, gld. 1, 1.20, 1.50, 2, 3.
1 par uhanov kr. 80 do gld. 1, 1.20, 1.50.
1 braseleta kr. 50, 60, 80, gld. 1, 1.50, 2, 3.
1 ovratnik kr. 60, 80 do gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50.
1 urna veržica za gospode, dišeca gld. 1.40.

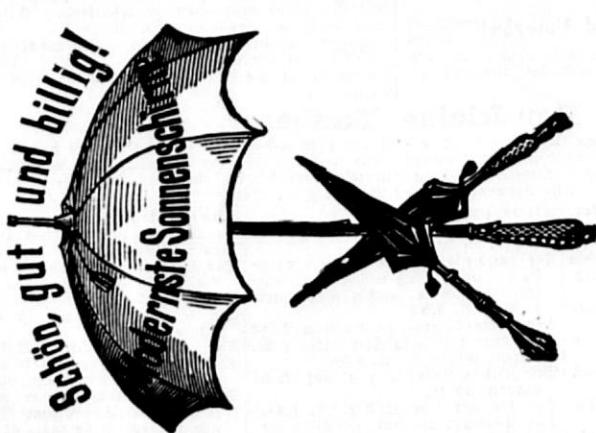
Kdor te reči hoče, naj se obrne pismeno ali osebno samo in edino na

N. Glattau-ov prvi pariški bazar za Avstrijo na Dunaji,

v koroški ulici 51, palača Todesco.

Naročilna pisma se lahko pišejo v vsakem jeziku. Pošiljanje v provincijo se godi za povzetje ali za pred poslan denar. Popolna kazala cen se zastonj pošiljajo, če se želé.

20.000 senčnikov!

A. Friedmann,

Wien, Praterstrasse 26.

Tovorniška glavna zaloga

(62—20)

Ker sem lani silno mnogo strešic poprodal, sem tudi letos se tega blaga posebno posredil in sem z največimi svilinimi tovornicami v zvezo stopil, da bi dobil eno in dobro robo, v placiču delavcev takoj tudi v surtovini dosvet.

Vsi ti dogodki so storili, da se bode blago proti lanskemu letu se lepje, boljje in cenljive proda, najtežaj nobena konkurenca na moti, kajti pri tako nizko postavljenem dobjiku ni nikomur mogreč konkurirati.

Strešice za pomlad.

1 kos iz tkanine . . . kr. 50
1 " iz najfinje svilne tkanine, razne . . . kr. 50
1 " harve . . . gld. 1.20, 1.50, 1.80
1 " kos istih, podšit s sviloi . . . gld. 1.80, 2.30
1 " superfini opravljene z garnituram ali brez nje . . . gld. 2.70, 3.20, 3.80
1 " kos iz tkanine . . . kr. 80, 90
1 " največje sorte . . . gld. 1.10, 1.20
1 " iz angl. volnenega atlusa, prav modern . . . gld. 1.50
1 " kos istih podšit . . . gld. 1.50

Najvišja eleganca !!

Najbolj efektni, najbolj fini izmed vseh, kar se je dozdaj izdelalo so
1 kos isti, podšit . . . gld. 1.40
1 " iz nerazdržljive ang. alpake . . . gld. 1.80
1 " isti podšit . . . gld. 2.20
1 " iz fine, težke svilne tkanine gld. 4.50, 5.50.

Strešice za gospe na potih v gore.

Velika sorta, z modernimi velikimi palicami.

1 kos iz alpake . . . gld. 1.80, 2.—
1 " bogato garniran gld. 2.40, 2.80

Strešice za gospe na potih v gore.

Velika sorta, z modernimi velikimi palicami.
1 kos iz alpake . . . gld. 1.80, 2.—
1 " bogato garniran gld. 2.40, 2.80

Senčniki za gospe.

1 kos, veliki brez garniranja . . . gld. 4.—, 4.50
1 " z bogatim garnanjem . . . gld. 5.50, 6.50

Senčniki za gospe.

1 kos navadne sorte, veliki žime, podoben svilnemu . . . gld. 1.30 do 1.90
1 " iz nerazdržljive ang. alpake . . . gld. 3, 3.50, 3.80
1 " iz najfinje ljunjske svile . . . gld. 5, 5.50, 6, 6.50
1 " z dobro fine sorte . . . gld. 7.50, 8.50, 9.50

Dežnik i.

1 kos navadne sorte, veliki žime, podoben svilnemu . . . gld. 1.30 do 1.90
1 " iz nerazdržljive ang. alpake . . . gld. 3, 3.50, 3.80
1 " iz najfinje ljunjske svile . . . gld. 5, 5.50, 6, 6.50
1 " z dobro fine sorte . . . gld. 7.50, 8.50, 9.50

Kupcem en gros rabat.

A. Friedmann, Praterstrasse Nr. 26.

Wien, Praterstrasse 26.

A. Friedmann,